

Затверджую

Погоджено

Ректор

_____ проф. А.В. Цьось

" _____ " _____ 2020 р.

**Проректор з науково-педагогічної роботи
та міжнародної співпраці,**

_____ проф. Л.В. Засєкіна

" _____ " _____ 2020 р.

**ОСВІТНЬО-НАУКОВОВА ПРОГРАМА ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ
ОСВІТНЬО-НАУКОВОГО СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ (PHD)
«МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ ТА СТРАТЕГІЧНІ КОМУНІКАЦІЇ УКРАЇНИ
ТА ЄС» ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 291 «МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ, СУСПІЛЬНІ
КОМУНІКАЦІЇ ТА РЕГІОНАЛЬНІ СТУДІЇ»**

**1. Загальна характеристика ОНП «Міжнародні відносини та стратегічні комунікації
України та ЄС»**

Освітня кваліфікація, що присуджується вищим навчальним закладом після успішного завершення третього циклу вищої освіти і передбачає обов'язкове проведення науково-дослідницької роботи. Ступінь третього циклу, який зазвичай називають докторським, надається на основі отриманого раніше ступеня другого циклу або в певних випадках першого циклу вищої освіти

Освітньо-наукова програма (ОНП) підготовки доктора філософії як освітнього і одночасно першого наукового ступеню, що здобувається на третьому рівні вищої освіти, є нормативним документом, в якому визначається нормативний термін та зміст навчання, загальна характеристика (спрямованість) освітньо-наукової програми «Міжнародні відносини та стратегічні комунікації України та ЄС», її зміст, мета і завдання, стиль і методика викладання освітніх дисциплін, система оцінювання, наукова складова програми, охарактеризоване місце та значення асистентської педагогічної практики, проміжкової та підсумкової атестації, внутрішньої та зовнішньої системи забезпечення якості освітньої та наукової складових підготовки докторів філософії з міжнародних відносин, результати навчання та науково-дослідницької роботи аспірантів, програмні (загальні та фахові) компетентності випускників аспірантури, урахування відповідності запланованих результатів навчальної та наукової діяльності потребам ринку праці та потенційним роботодавцям, перспективи працевлаштування випускників аспірантури,

розподіл змісту освітньо-наукової програми та навчальний час за дисциплінами, анотації дисциплін.

Нормативний строк підготовки доктора філософії в аспірантурі становить чотири роки. Ступінь доктора філософії присуджується в результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньо-наукової програми та підготовки і публічного захисту дисертації в спеціалізованій вченій раді.

Загальна мета ОНП «Міжнародні відносини та стратегічні комунікації України та ЄС» – розвинути в аспірантів дослідницькі навички в предметній області високого рівня внаслідок глибокого розуміння більш загальних дискусій з проблематики міжнародних відносин та стратегічних комунікацій.

2. Нормативні посилання

1. Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII «Про вищу освіту».
2. Закон України від 26.11.2015 р. № 848-VIII «Про наукову і науково-технічну діяльність».
3. Постанова КМУ від 23.11.2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій».
4. Постанова КМУ від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти».
5. Постанова КМУ від 29.04.15 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти».
6. Постанова КМУ від 01.02.17 р. № 63 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти»».
7. Наказ МОН від 06.11.2015 р. № 1151 «Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266»

3. Зміст ОНП «Міжнародні відносини та стратегічні комунікації України та ЄС»

Освітньо-наукова програма та навчальний план аспірантури складаються з освітньої та наукової складових. Обов'язковою складовою освітньо-наукової програми аспірантури є підготовка та публікація не менше однієї статті в науковому виданні, яке включене до міжнародної наукометричної бази Scopus (або до іншої міжнародної бази, визначеної для окремої спеціальності Науково-методичною радою центрального органу

виконавчої влади у сфері освіти і науки на підставі подання відповідної науково-методичної комісії).

Освітньо-наукова програма «Міжнародні відносини та стратегічні комунікації України та ЄС» СНУ імені Лесі Українки включає чотири складові, що передбачають набуття аспірантом необхідних компетентностей відповідно до Національної рамки кваліфікацій

Навчальний план аспірантури також містить перелік дисциплін вільного вибору аспіранта в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених навчальним планом. При цьому аспіранти мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти, за погодженням зі своїм науковим керівником.

Освітньо-наукова програма та навчальний план аспірантури є основою для формування аспірантом індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи, які погоджуються з науковим керівником і затверджуються вченою радою вищого навчального закладу протягом двох місяців з дня зарахування особи до аспірантури.

Індивідуальний навчальний план аспіранта повинен містити перелік дисциплін вільного вибору аспіранта в обсязі, що становить не менше 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС. При цьому аспіранти мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти, і які дотичні до тематики дисертаційного дослідження, за погодженням зі своїм науковим керівником та керівником відповідного факультету чи підрозділу.

4. Мета та завдання ОНП

Мета ОНП – забезпечити умови формування і розвитку аспірантами програмних компетентностей, що дають їм змогу оволодіти основними знаннями, вміннями, навичками, необхідними для здійснення оригінального дисертаційного дослідження з освітньо-наукової програми «Міжнародні відносини та стратегічні комунікації України та ЄС».

Завдання освітньо-наукової програми на третьому рівні вищої освіти передбачають здобуття особою теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження з

проблематики «Міжнародні відносини та стратегічні комунікації України та ЄС», результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

5. Стил ь і методика викладання освітніх дисциплін, система оцінювання

Базується на активному навчанні, передусім на індивідуальному масштабному дослідницькому проєкті, який ретельно контролюється, надаючи певну відповідальність досліднику на початковому етапі за вибір методу, предмету та організацію часу. На початку тісне наукове керівництво, підтримка наукового керівника, підтримка та консультування з боку інших колег з наукової групи, включаючи постдокторів, більш досвідчених аспірантів та технічних працівників. Вивчення наукової методології здійснюється на основі різноманітних інтерактивних курсів, що пропонуються аспірантурою.

Основні підходи до викладання та навчання: проблемно-орієнтоване навчання, самонавчання, навчання через практику тощо. Методика викладання освітніх дисциплін передбачає проведення лекцій, лабораторних і практичних робіт, семінарів, занять у малих групах, самостійної роботи на основі підручників та наукової літератури, самопідготовку в бібліотеці та на основі інтернету, консультацій з викладачами та науковим керівником, підготовку дисертаційної праці.

Система оцінювання: письмові та усні екзамени (проблеми та наукові задачі) (чотири), заліки (тринадцять), лабораторні звіти, усні презентації, поточний контроль, попередній захист дисертаційної праці, захист дисертаційної праці.

6. Наукова складова програми

Наукова складова освітньо-наукової програми «Міжнародні відносини та стратегічні комунікації України та ЄС» передбачає проведення власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді наукової продукції різного виду й тексту дисертації, а також участі в роботі наукових семінарів, попередньому захисті дисертаційної роботи та захисті її у спеціалізованій раді.

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії з міжнародних відносин має бути самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального наукового завдання в галузі освітньо-наукової програми «Міжнародні відносини та стратегічні комунікації України та ЄС», або ж на межі кількох галузей, результати якого становлять оригінальний внесок у суму знань відповідної галузі та оприлюднені у відповідних публікаціях.

Наукова складова освітньо-наукової програми оформляється у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта і є невід'ємною частиною навчального плану аспірантури.

7. Педагогічна практика

Асистентська педагогічна практика аспірантів дає змогу ознайомитися з організаційно-методичними засадами практичної викладацької діяльності. Практика аспірантів має на меті опанування ними знаннями, вміннями та навичками педагогічної діяльності, сучасними методами, формами та засобами навчання, формування в аспірантів на базі одержаних у СНУ знань із базових психолого-педагогічних дисциплін, професійних навичок та вмінь для вирішення конкретних навчально-виховних задач в умовах реального педагогічного процесу, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності.

Проходження педагогічної практики має сформувати конструктивні, організаторські, комунікативні й дослідницькі вміння викладача університету, необхідні для забезпечення навчальної, методичної, виховної й дослідницької роботи. Форма контролю: залік. Проходження асистентської педагогічної практики має відбуватися на 2 курсі (4 семестр) підготовки. Обсяг аудиторних занять 2 кредити /60 год.

8. Проміжкові та підсумкова атестації

Формами контролю знань аспірантів є поточний контроль, проміжкові та підсумкова атестації. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості аспірантів до виконання конкретної роботи. Проміжна атестація проводиться після вивчення програмного матеріалу кожного змістового модуля, на які лектором дисципліни поділено її навчальний матеріал згідно з вимогами кредитно-модульної системи навчання. Проміжна атестація має визначити рівень знань аспірантів з програмного матеріалу змістового модуля (рейтингова оцінка із змістового модуля), отриманих під час усіх видів занять і самостійної роботи. Форма проміжної атестації засвоєння програмного матеріалу змістового модуля розробляється лектором дисципліни і затверджується відповідною кафедрою у вигляді тестів, письмової контрольної роботи, колоквіуму, що можна оцінити кількісно, практичні роботи тощо. Після проведення проміжних атестацій з усіх змістових модулів і визначення їх рейтингових оцінок лектором дисципліни визначається рейтинг аспіранта з навчальної роботи.

Підсумкова атестація включає семестрову та державну атестацію аспіранта. Аспірант допускається до семестрового контролю, якщо він виконав усі види робіт, завдань, передбачених робочим навчальним планом на семестр з відповідної навчальної дисципліни.

Державна атестація передбачає попередній захист дисертаційної роботи та захист дисертації у спеціалізованій раді.

9. Внутрішня та зовнішня системи забезпечення якості освітньої та наукової складових підготовки докторів філософії із міжнародних відносин

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості третього ступеню вищої освіти в СНУ складається із системи внутрішнього забезпечення якості та системи зовнішнього забезпечення якості освітньої та наукової складових підготовки докторів філософії із міжнародних відносин.

Система внутрішнього забезпечення якості включає: кадрове забезпечення освітньої діяльності; навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності; матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності; якість проведення навчальних занять; якість знань студентів; забезпечення академічної мобільності учасників освітнього процесу; забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом; здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм; забезпечення публічності інформації про освітньо-наукові програми та третій ступінь вищої освіти; систему запобігання академічного плагіату у здобувачів вищої освіти.

Система зовнішнього забезпечення якості включає: стандарти освітньої діяльності та вищої освіти; ліцензування ступенів вищої освіти; акредитацію рівнів і ступенів вищої освіти; систему менеджменту якості; відповідність навчальних планів і програм підготовки фахівців вимогам Європейського та світового освітнього простору; співпрацю з роботодавцями щодо контролю за якістю підготовки фахівців; державну атестацію, що передбачає попередній захист дисертаційної роботи та захист дисертації у спеціалізованій раді.

10. Результати навчання та науково-дослідницької роботи аспірантів

Результати навчання – сукупність знань, умінь, навичок, інших компетентностей, набутих особою у процесі навчання за освітньо-науковою програмою, які можна ідентифікувати, кількісно оцінити та виміряти (Закон України «Про вищу освіту»).

Програмні результати навчання і освітньо-наукової програми «Міжнародні відносини та стратегічні комунікації України та ЄС»:

- Здатність продемонструвати знання та розуміння міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій на рівні, необхідному, щоб виконувати дослідження відповідно до вимог сучасної науки.
- Здатність продемонструвати знання емпіричних методів та навички для перевірки гіпотез та дослідження відповідних явищ та процесів. Це означає також здатність ставити коректні питання, знання складання схем та проведення збору та аналізу даних, включаючи уважний аналіз помилок та критичне оцінювання отриманих результатів.
- Базові знання та розуміння спеціальних розділів на вибір аспіранта: міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій з метою майбутньої спеціалізації та освоєння міждисциплінарних підходів.
- Оволодіння добрими навичками працювати самостійно (дисертаційна робота), уміння отримати результат у рамках обмеженого часу.
- Продемонстрована вправність у володінні англійською мовою, включаючи спеціальну термінологію, для проведення наукового пошуку та для повного розуміння іншомовних наукових текстів з відповідної спеціальності.
- Продемонстровані мовні компетентності, достатні для представлення та обговорення своїх наукових результатів державною та іноземною мовою (англійською або іншою, відповідно до обраної теми дисертаційної праці) в усній та письмовій формах, а також володіння спеціальною термінологією, для проведення наукового пошуку.
- Продемонстрована компетентність навчати студентів на практичних та лабораторних заняттях.

Найбільш важливі та вагомі результати в докторській програмі не можна сповна назвати результатами навчання, а радше – результатами наукових досліджень, у яких створюється або застосовується нове знання (через підготовлену дисертацію, опубліковані статті, патенти, створені супутні/додаткові/побічні продукти/результати тощо).

11. Програмні (загальні та фахові) компетентності випускників аспірантури

Загальні компетентності – знання, розуміння, навички та здатності, які мають універсальний характер і якими аспірант оволодіває в рамках виконання освітньої складової ОНП «Міжнародні відносини та стратегічні комунікації України та ЄС» спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії». Зокрема:

1) оволодіти загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного світогляду;

2) набути універсальні навички дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, організації та проведення навчальних занять, управління науковими проектами та/або написання пропозицій на фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності тощо;

3) здобути мовні компетентності, достатні для представлення та обговорення своїх наукових результатів іноземною мовою (англійською або іншою, відповідно до специфіки спеціальності) в усній та письмовій формах, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів з відповідної спеціальності.

До **спеціальних** відносяться компетентності, які є специфічними для предметної області «Міжнародні відносини та стратегічні комунікації України та ЄС», безпосередньо пов'язані із спеціальними знаннями цієї предметної області, визначають профіль програми, тобто роблять її індивідуальною, істотно відмінною від інших програм, а саме: здобути глибинні знання з ОНП «Міжнародні відносини та стратегічні комунікації України та ЄС», зокрема засвоїти основні концепції, розуміти теоретичні та практичні проблеми, історію розвитку та сучасний стан наукових знань у галузі міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій, оволодіти термінологією з досліджуваного наукового напрямку.

Програмні компетентності – **глибокі знання та розуміння** (здатність аналізувати міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні процеси; **інформаційний менеджмент** (здатність визначати, мати доступ, аналізувати та поєднувати інформацію з різних джерел, документів та текстів для розгляду відповідних проблем міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних процесів; **навички оцінювання** (здатність робити оцінки зазначених процесів і знаходити відповідні рішення з чітким визначенням припущень та використанням прогнозування); **навички емпіричних досліджень** (опитування, контент та івент-аналіз, статистична обробка даних тощо); **розв'язання проблем** (здатність розв'язувати широке коло проблем і задач шляхом розуміння їх фундаментальних основ та використання як теоретичних, так і емпіричних методів); **дослідницькі здатності** в області міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних процесів (компетентність виконувати оригінальні дослідження в області міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних процесів та досягати наукових результатів, які створюють нові знання, звертаючи

особливу увагу на актуальні задачі/проблеми та використання новітніх наукових методів); **здатності аналізу даних** (здатність аналізувати дані проведених експериментів із дослідження міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних процесів, які можуть бути великого обсягу та вимагати застосування потужних обчислювальних ресурсів); **здатність презентувати результати дослідження** в науковому та ненауковому контекстах, усно та письмово, у формі наукових семінарів, наукових зустрічей та громадських ініціатив; **здатність до навчання** (здатність шляхом самостійного навчання освоїти нові області, використовуючи здобуті знання щодо міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних процесів), **здатність до критики та оцінювання** (компетентність інтерпретувати результати досліджень, проведених іншими науковцями та брати участь у дискусіях із досвідченими міжнародниками-науковцями стосовно наукового значення та потенційних наслідків отриманих результатів); **викладацькі здатності** (компетентність навчати студентів на практичних та лабораторних заняттях).

12. Урахування відповідності запланованих результатів навчальної та наукової діяльності потребам ринку праці та потенційним роботодавцям

З метою забезпечення високої якості освітньої та наукової підготовки аспірантів у СНУ планується запровадити комплексне співробітництво із зацікавленими підприємствами і організаціями – стратегічними партнерами шляхом об'єднання інтелектуального потенціалу, матеріальних, фінансових і корпоративних ресурсів партнерів-роботодавців. Основними завданнями співробітництва є: прогнозування потреб ринку праці і забезпечення працевлаштування випускників; розробка професійних вимог до фахівців; спільна розробка змісту, інформаційно-методичного і матеріально-технічного забезпечення вибіркової складової навчальних планів та програм ОНП та оцінка їх якості; спільна реалізація і ресурсна підтримка навчальних програм, оцінка якості підготовки випускників; залучення аспірантів до реальної виробничої і дослідницької діяльності підприємств; організація на базі підприємств підвищення кваліфікації і стажувань працівників СНУ; розвиток інфраструктури стратегічного партнерства, створення спільних навчально- наукових центрів, лабораторій, кафедр; проведення спільних конференцій, шкіл-семінарів для аспірантів і молодих вчених тощо.

13. Перспективи працевлаштування випускників аспірантури

Постдокторські посади в дослідницьких групах і кафедрах в університетах та наукових лабораторіях. Відповідні робочі місця у наукових інституціях (наукові дослідження та управління), у промисловості та комерції. Самостійне працевлаштування.

Мета аспірантури в СНУ ім. Лесі Українки за освітньо-науковою програмою «Міжнародні відносини та стратегічні комунікації України та ЄС» – розвиток кафедр міжнародних комунікацій та політичного аналізу, міжнародних відносин та регіональних студій, а також покращення рівня підготовки бакалаврів і магістрів на факультеті міжнародних відносин (спеціальностей «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» та «Міжнародні економічні відносини»), де викладачі читають кілька десятків курсів у контексті тематики зазначеної наукової спеціальності.

Крім працевлаштування в СНУ можливо працевлаштування у закладах та установах МОН України, в наукових закладах та установах України, в інших державних недержавних установах країни.

14. Тематика наукових робіт

1. Сучасні проблеми ефективності діяльності міжнародних організацій.
2. Регіональне співробітництво у Центрально-Східній Європі: становлення і перспективи.
3. Стан та перспективи розвитку українсько-американських відносин.
4. Проблеми реформування ООН.
5. Становлення та проблеми розвитку взаємовідносин України з країнами АТР.
6. Принципи, ідеологія та сучасний стан розвитку Руху Неприєднання.
7. Проекти і перспективи міжнародного співробітництва в Балто-Чорноморсько-Каспійському регіоні.
8. Сучасна дипломатична служба України.
9. Рада національної безпеки і оборони України: становлення, функції, вплив на зовнішню політику.
10. Регіоналізм та регіональні організації у сучасній міжнародній політиці.
11. Діяльність України в ООН після здобуття незалежності.
12. Глобалізація та її вплив на характер і форми міжнародних відносин.
13. Регіональні геостратегії України.
14. Арабський світ у сучасних міжнародних відносинах.
15. Україна та Південно-Східна Європа: двосторонній та багатосторонній виміри співпраці.
16. Співробітництво України з державами Південного Кавказу в сучасних геополітичних реаліях.
17. Проблеми безпеки та політичної стабільності Чорноморсько-Каспійського регіону.

18. Україна та країни Латинської Америки: сучасні схеми міждержавних взаємодій.
19. Відносини України з країнами Балтії в сучасних геополітичних реаліях.
20. Основні тенденції розвитку українсько-білоруських взаємин.
21. Тенденції і перспективи регіоналізації в СНД.
22. Зовнішньополітичні концепції провідних азіатських країн (Індія, Пакистан, Іран, Туреччина) (окремо або загалом).
23. Країни Близького і Середнього Сходу та інтереси України.
24. Центральна Азія: проблеми безпеки і співробітництва.
25. Південно-Азійський регіон в сучасній системі міжнародних відносин.
26. Азіатсько-Тихоокеанський регіон: інтеграція і суперництво в нових геополітичних умовах.
27. Проблеми і перспективи інтеграції України до Європейського Союзу.
28. Україна-Польща: особливості стратегічного партнерства.
29. Геополітичне становище КНР: перспективи конструктивного партнерства з Україною.
30. Еволюція відносин України та Канади.
31. “Економізація” зовнішньої політики України: стан, проблеми і перспективи.
32. Роль і місце Японії в сучасних міжнародних відносинах.
33. Зовнішня політика Франції: пріоритети, принципи, напрямки.
34. Росія і США в постбіполярному світі.
35. НАТО, ОБСЄ та ЄС в системі європейської безпеки.
36. Проблеми екологічної безпеки в міжнародних відносинах.
37. Японо-китайські відносини в умовах постбіполярності.
38. Європейській Союз як глобальний актор в сучасних міжнародних відносинах.
39. Проблеми нерозповсюдження ядерної зброї та інших видів зброї масового знищення.
40. Проблема боротьби з організованою злочинністю в сучасних міжнародних відносинах.
41. Превентивна дипломатія: методи, спрямованість і ефективність.
42. Зовнішньополітична стратегія США в нових геополітичних реаліях.
43. Місце і роль антитерористичної боротьби в сучасних міжнародних відносинах.
44. Зовнішня політика Канади: принципи та їх реалізація на регіональному і глобальному рівнях.
45. Миротворчі операції ООН та участь в них України.
46. Вплив палестино-ізраїльського конфлікту на безпеку Близького та Середнього

Сходу.

47. Основні тенденції і особливості розвитку міжнародних відносин в постбіполярному світі.
48. Демографічні проблеми сучасного світу.
49. Торгівля людьми як міжнародна проблема сучасності: причини, масштаби, наслідки, методи протидії.
50. Формування моделі дипломатії XXI ст.: чинники, характерні риси.
51. Публічність і відкритість дипломатії.
52. Еволюція багатосторонньої дипломатії.
53. Гуманітарні питання дипломатії XX – XXI ст.
54. Нові аспекти діяльності у практичній роботі дипломата.
55. Дипломатичний протокол як політичний регулятор міждержавних відносин.
56. Міжнародна ввічливість держав як основоположний принцип дипломатичного протоколу.
57. “Неурядові актори” дипломатії та їх роль у міжнародних відносинах.
58. Інформаційний тероризм як загроза міжнародній безпеці.
59. Багатосторонній регіоналізм як модель майбутнього міжнародного порядку.
60. Особливості конструювання регіональних комплексів безпеки у світі.
61. Інтеррегіональні схеми сучасних міжнародних взаємодій у світі.
62. Особливості глобального управління міжнародними регіональними проектами.

15. Розподіл змісту ОНП та навчальний час за дисциплінами

Код дисци-пліни	Навчальні дисципліни	Обсяг навчального часу								
		Кількість кредитів ЕКТС	Загальний обсяг	аудиторних						Самостійна робота
I. Цикл нормативної частини										
1.1. Цикл нормативних дисциплін										
	Іноземна мова	8	240	192/96	24/12	168/84				48/144
	Планування та стандарти наукової діяльності	3	90	36/18	20/10		16/8			54/72
	Філософія та методологія науки	6	180	64/32	44/22		20/10			116/148
	Промоція наукового продукту та управління проектами	3	90	36/18	20/10		16/8			54/72
	Сучасні методи викладання у вищій школі	3	90	36/18	20/10		16/8			54/72
Усього		23	690	364/182	128/64	168/84	68/34			326/508
1.2. Цикл вибіркових дисциплін										
**	Інформаційний пошук і робота з бібліотечними ресурсами	3	90	36/18	20/10		16/8			54/72
**	Академічна риторика									
**	Сучасні інформаційні технології	3	90	36/18	20/10		16/8			54/72
**	Реєстрація прав інтелектуальної власності									
Усього		6	180	72/36	40/20		32/16			108/144
Усього у циклі нормативної частини		29	870	436/218	168/84	168/84	100/50			434/652
II. Цикл професійної наукової підготовки										
2.1. Цикл нормативних дисциплін										
	Міжнародні системи та глобальний розвиток	6	180	64/32	40/20	24/12				116/148
	Аналіз зовнішньої політики країн ЄС	6	180	56/28	36/18	20/10				124/152
Усього		12	360	120/60	76/38	44/22				240/300
2.2. Цикл вибіркових дисциплін										
*	Україна в геополітиці	3	90	36/18	20/10	16/8				54/72
*	Міжнародний вимір стратегічних комунікацій									
	Тематич. курс з магістерської програми за вибором	3	90	36/18	20/10	16/8				54/72
Усього		6	180	72/36	40/20	32/16				108/144
Усього у циклі професійної наукової підготовки		18	540	192/96	116/58	76/38				348/444
III. Цикл практичної підготовки										
	Педагогічна практика	2	60							60
Усього		2	60							60
Всього за навчальним планом		49	1470	628/341	284/122	244/122	100/50			842/1156

15. Анотації дисциплін

1.1. Іноземна мова

Дисципліна належить до переліку обов'язкових навчальних дисциплін за освітньо-науковим рівнем «доктор філософії». Вона забезпечує формування в аспірантів науково-дослідницької професійно-орієнтованої компетентності та передбачає оволодіння культурою академічного письма іноземною мовою з урахуванням канонів сучасного наукового дискурсу.

Мета навчальної дисципліни: вивчення особливостей функціонування іноземної мови у науковій писемній комунікації, засвоєння специфіки академічного письма через ознайомлення із сучасними оригінальними науковими текстами різних жанрів, виявлення їхніх структурних, змістових, мовних, комунікативних і риторичних рис; удосконалення умінь і навичок продукувати якісні тексти фахового спрямування іноземною мовою, грамотно їх оформлювати для підвищення ефективності науково-дослідницької діяльності аспіранта.

Попередні вимоги. *Аспірант повинен знати:* іноземну мову на рівні не нижче B2; основні прийоми пошуку та аналізу наукової інформації; основи теорії дискурсу та тексту; структурно-композиційні, мовні, комунікативні та риторичні особливості різножанрових текстів українського наукового дискурсу.

Після закінчення курсу аспірант повинен вміти: усвідомлено розуміти специфіку іноземного наукового дискурсу і його основних жанрів; ефективно використовувати іноземну мову для здобуття і передавання фахової інформації; самостійного критично мислити, аналізувати і синтезувати, оцінювати здобуту інформацію; анотувати та реферувати іноземну і україномовну літературу за фахом іноземною мовою; репрезентувати результати власних наукових досліджень іноземною мовою у писемній формі, складати план-конспект, готувати слайди презентацій; продукувати і грамотно оформлювати різножанрові наукові тексти іноземною мовою (тези, статті, анотації, реферати, розділи дисертацій) відповідно до сучасних вимог; демонструвати високу культуру академічного письма.

Місце у структурно-логічній схемі дисциплін: нормативна дисципліна, викладається протягом 1-3 семестрів.

Кількість кредитів: 8

Форма контролю: залік – 1-2 семестр, іспит – 3 семестр

1.2. Планування та стандарти наукової діяльності

Мета навчальної дисципліни: “Планування та стандарти наукової діяльності ” –

підготувати науковця, який володів би необхідними знаннями і навичками проведення наукових досліджень, написання наукових праць, виступів на наукових зібраннях, базовими знаннями та основам системних досліджень проблем.

Курс складається з двох модулів. У *першому змістовому модулі* аспіранти знайомляться із стандартами наукової діяльності, її особливостями, принципами побудови ефективних стратегій, вивчають особливості сприймання інформації аудиторією. У межах навчальної дисципліни ознайомлюються з структурою та форматом кваліфікаційної роботи, наукового звіту, статті, державними вимогами до оформлення наукових робіт і наукових звітів, вимогами до підготовки кваліфікаційних робіт на здобуття ступеня доктора філософії.

У *другому змістовому модулі* до програми включені питання про головні аспекти планування дослідження, структуру дослідницької пропозиції, технологію проведення інформаційного пошуку для обґрунтування актуальності дослідження, технологію написання огляду літератури. Опрацювання даного матеріалу дозволяє аспірантам сформувати навички складання дослідницької пропозиції.

Місце у структурно-логічній схемі дисциплін: нормативна дисципліна, викладається на II році навчання.

Кількість кредитів: 3

Форма контролю: залік

1.3. Філософія та методологія науки

Мета курсу: розкрити сутнісні характеристики науки, основоположні закономірності науково-пізнавальної діяльності, структуру та методологію наукового знання.

Вимоги до знань і вмінь:

Знати:

- основоположні закономірності науково-пізнавальної діяльності, структуру і динаміку наукового знання;
- місце та функції науки в структурі сучасної цивілізації;
- філософсько-методологічні проблеми природничих та соціогуманітарних наук;
- систему наукових методів та їх класифікацію;
- специфіку емпіричного та теоретичного рівнів пізнання;
- духовно-етичні виміри сучасної наукової діяльності.

Вміти:

- розуміти специфіку науки як системи знання, форми духовного виробництва і

соціального інституту;

- аналізувати закономірності розвитку науки, її структуру та рівні;
- розуміти основні методи та сутність сучасного стилю наукового пізнання;
- проектувати та здійснювати комплексні дослідження на основі цілісного системного світогляду та сучасних науково-методологічних підходів;
- реалізовувати стратегію наукового пошуку у відповідності до логіки наукового пізнання.

Місце у структурно-логічній схемі дисциплін: нормативна дисципліна, викладається на I році навчання.

Кількість кредитів: 6

Форма контролю: залік – 1 семестр, іспит – 2 семестр

1.4. Промоція наукового продукту та управління проектами

Змістові модулі. Показники успішності наукової діяльності. Форми результатів наукової діяльності. Засоби промоції (просування) наукового продукту: візуалізація, публікація, представлення на конференційних заходах та виставках, забезпечення присутності і доступності в інтернет-просторі, пошук замовника та/або інвестора (грантодавця), реєстрація (патентування) тощо. Кількісні та якісні характеристики результатів діяльності науковця. Суб'єкти та об'єкти наукометричних оцінок, джерела наукометричної інформації. Наукометричні інструменти. Міжнародні стандарти наукометрії. Фактори рейтинговості наукової публікації. Порядок підготовки педбікації до рейтингового видання. Порядок реєстрації наукового продукту як об'єкта права інтелектуальної власності.

Особливості проектів у науковій сфері. Методологія управління науково-дослідницькими проектами. Джерела фінансування наукових проектів: програми МОН України та Державного фонду фундаментальних досліджень, програми ЄС (Горизонт 2020, Ерасмус+), урядові програми розвинутих країн світу, ресурси громадських неурядових організацій, академічно-приватне партнерство. Алгоритм та методика підготовки проектних пропозицій (грантової заявки). Етапи життєвого циклу наукового проекту. Особливості створення та розвитку проектних команд. Технічні та організаційні аспекти реалізації наукового проекту. Проблеми просування наукового продукту на ринки: науково-технологічні парки, створення стартапів, бізнес-інкубація.

Аспіранти повинні знати: способи промоції наукового продукту, види наукового продукту, критерії якісної та кількісної оцінки наукового продукту, алгоритм підготовки і просування наукової публікації, джерела фінансування наукових досліджень, порядок

підготовки науково-дослідних проектних заявок, методологію реалізації науково-дослідного проекту.

Аспіранти повинні вміти: візуалізувати результати наукової роботи, визначати орієнтовний якісний рівень наукового продукту (публікації, розробки, теорії тощо), здійснювати пошук потенційних інвесторів (грантодавців) та партнерів, підготувати і оформити науковий продукт, забезпечити присутність і доступність завершеного наукового продукту для потенційних користувачів (споживачів) на прийнятних для розробника умовах, оформити і подати проектну (грантову) пропозицію.

Місце у структурно-логічній схемі дисциплін: нормативна дисципліна, викладається на I році навчання.

Кількість кредитів: 3

Форма контролю: залік

1.5. Сучасні методи викладання у вищій школі

Мета навчального курсу оволодіння науково-педагогічними працівниками сучасними науковими здобутками в галузі дидактики та шляхами їх використання у вищих навчальних закладах.

Опанувавши зазначений курсу, фахівець *повинен*

Знати:

- принципи державної політики в галузі освіти, міжнародні, державні та регіональні законодавчі документи, нормативні локальні акти, які визначають стратегію розвитку та життєдіяльності системи вищої освіти, розуміти роль науки та освіти в розвитку цивілізації;
- знати категоріально-понятійний апарат педагогічної науки, історико-філософські, науковознавчі та педагогічні чинники становлення та еволюції педагогічної науки як інтегративної галузі науково-практичних знань;
- знати теоретичні основи педагогіки, суть і структуру дидактики, особливості принципів, закономірності, методи та форми організації навчального процесу у вищій школі, знати історію та сучасний стан досліджень теорій і технологій навчання у вищій школі у зарубіжних країнах світу й в Україні;
- знати основні етапи процесу засвоєння знань, зміст освіти, принципи, методи, форми організації навчального процесу у вищій школі, способи перевірки і оцінки навчальних досягнень студентів;
- знати наукові основи управління закладами освіти, організації методичної роботи, внутрішньо університетського керівництва і контролю

Уміти:

- планувати, моделювати та аналізувати педагогічний процес, здійснювати психолого-педагогічну діагностику і проектувати педагогічну ситуацію;
- раціонально вибирати оптимальні методи при організації навчального процесу, творчо вирішувати педагогічні задачі, володіти інструментарієм сучасних технологій та методів навчання у вищих навчальних закладах, розробляти відкриті відеолекції, організовувати вебінари;
- спостерігати, аналізувати, виявляти, узагальнювати та оцінювати результати педагогічного процесу;
- здійснювати проектування мультимедійних електронних освітніх ресурсів на основі системи Moodle;
- використання хмарних інформаційно-аналітичних сервісів системи Google Scholar

Місце у структурно-логічній схемі дисциплін: нормативна дисципліна, викладається на I році навчання.

Кількість кредитів: 3

Форма контролю: залік

1.6. В Інформаційний пошук і робота з бібліотечними ресурсами

Мета курсу: сприяння формуванню науково-бібліографічної культури аспірантів, набуття навичок складання бібліографічних описів різних видів видань відповідно до вимог чинного національного стандарту ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис, бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання», міжнародного стандарту «ISO 690:2010. Information and documentation – Guidelines for bibliographic references and citations to information resources», різних міжнародних стилів оформлення бібліографічних посилань у наукових статтях в зарубіжних виданнях (MLA (Modern Language Association) style; APA (American Psychological Association) style; Chicago/Turabian style; Harvard style; ACS (American Chemical Society) style; AIP (American Institute of Physics) style; AMS (American Mathematical Society) style); ознайомлення з українськими та міжнародними системами складання бібліографічних описів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни аспірант повинен **знати:**

- загальні вимоги до складання однорівневого бібліографічного опису: використання скорочень, малої та великої літер, приписаної пунктуації, основні відмінності чинного стандарту від радянського ГОСТ 7.1-84;
- вимоги до складання багаторівневого бібліографічного опису (багатотомних,

серіальних видань) та аналітичного бібліографічного опису (статей у журналах, розділів в книгах);

- особливості складання бібліографічного опису електронних ресурсів різних видів (статті на веб-сайтах, електронні версії книжкових видань, дописи у соціальних мережах, відеороліки з youtube тощо), аудіо-, відеовидань, архівних джерел;
- специфіку складання бібліографічних описів до наукових статей в журналах, що індексуються міжнародними наукометричними базами даних.

уміти:

- складати бібліографічний опис різних видів документів (книжкових та періодичних видань, статей із газет і журналів, електронних ресурсів тощо) відповідно до вимог національного стандарту (ДСТУ ГОСТ 7.1:2006), міжнародного стандарту ISO 690:2010 та основних зарубіжних стилів цитування (MLA style; APA style; Chicago/Turabian style; Harvard style);
- оформлювати бібліографічні описи різних видів документів відповідно до галузевих міжнародних стилів цитування (ACS (American Chemical Society) style; AIP (American Institute of Physics) style; AMS (American Mathematical Society) style);
- використовувати українські та міжнародні автоматизовані системи для складання бібліографічних описів.

Місце у структурно-логічній схемі дисциплін: вибіркова дисципліна, викладається на II році навчання.

Кількість кредитів: 3

Форма контролю: залік

1.7. В Академічна риторика

Мета: сформувати компетенції у царині практичної риторики, що передбачає розвиток в аспірантів практичних навичок успішного проведення переговорів, виступів перед будь-якою аудиторією; формування умінь побудови коректних аргументацій, успішного проведення різних видів суперечок, засвоївши універсальні технології переконання; вміння вести розгорнений монолог (лекцію) з фахової проблематики, конструктивну бесіду; застосовуючи прийоми логічного аналізу, грамотно витлумачувати правові документи; уміти застосовувати методи логіки та риторики для дослідження наукових проблем у галузі економічних наук.

Змістові модулі:

- Специфіка та типи публічних виступів
- Топіка. Поняття про аргументацію та критику

- Види аргументації за схемою, за структурою
- Види аргументів
- Прийоми впливу на співрозмовника
- Компоненти ораторської промови
- Виразність тексту
- Виголошення ораторської промови

Місце у структурно-логічній схемі дисциплін: вибіркова дисципліна, викладається на II році навчання.

Кількість кредитів: 3

Форма контролю: залік

1.8. В Сучасні інформаційні технології

Мета навчальної дисципліни: отримання практичних знань про роботу комп'ютерів і мобільних пристроїв. Вивчення типових уразливостей та загрози безпеці (шкідливе ПЗ, фішинг, спуфінг і соціальна інженерія). Застосування отриманих навичок та знань для налаштування комп'ютерів, мобільних пристроїв і ПЗ, а також для пошуку і усунення можливих несправностей. Розвиток навичок вирішення проблем, використовуючи обладнання та інструмент моделювання мережевої конфігурації Cisco Packet Tracer.

Попередні вимоги:

Аспірант повинен знати: основи побудови сучасних комп'ютерних систем, архітектуру сучасних ЕОМ та операційних систем, апаратні та програмні засоби сучасних комп'ютерних систем, основи комп'ютерної схемотехніки та електроніки, основи комп'ютерних мереж передачі даних, англійську мову на рівні читання технічної документації.

Аспірант повинен вміти: користуватися сучасними комп'ютерними системами, використовувати основні програмні засоби для роботи з мережею Інтернет, користуватися сучасними методами пошуку інформації.

Місце у структурно-логічній схемі дисциплін: вибіркова дисципліна, викладається на II році навчання.

Кількість кредитів: 3

Форма контролю: залік

1.9.В Реєстрація прав інтелектуальної власності

Принципи правової охорони інтелектуальної власності в Україні. Об'єкти та

суб'єкти права інтелектуальної власності. Класифікація об'єктів права інтелектуальної власності України. Життєвий цикл об'єкта права інтелектуальної власності. Законодавство України про інтелектуальну власність. Органи, установи та організації, що мають безпосереднє відношення до охорони прав інтелектуальної власності. Алгоритм реєстрації об'єктів інтелектуальної власності у структурних підрозділах Державної служби інтелектуальної власності: ДП «Український інститут інтелектуальної власності» та ДО «Українське агентство з авторських і суміжних прав». Охоронний документ, патентна інформація, патентні дослідження. Особливості охорони і набуття прав на різні категорії об'єктів права інтелектуальної власності. Передача прав на об'єкти інтелектуальної власності. Ліцензійні договори та їх види.

Аспіранти повинні знати: інституційну і правову структури системи охорони інтелектуальної власності в Україні; алгоритм правової охорони об'єктів патентного права (винаходів, корисних моделей, промислових зразків, сортів рослин, порід тварин), засобів індивідуалізації учасників цивільного обороту (торговельних марок, фірмових найменувань, географічних зазначень), нетрадиційних об'єктів права інтелектуальної власності (топографій інтегральних мікросхем, комерційних таємниць, раціоналізаторських пропозицій), об'єктів авторського права і суміжних прав; права та обов'язки власників охоронних документів на об'єкти права інтелектуальної власності.

Аспіранти повинні вміти: ідентифікувати результати інтелектуальної, творчої діяльності людини, що підпадають під охорону правом інтелектуальної власності; визначати, до якої категорії об'єктів права інтелектуальної власності належить той чи інший об'єкт; здійснювати реєстрацію та набувати права на різні категорії об'єктів права інтелектуальної власності; реалізовувати, комерціалізувати та захищати свої права інтелектуальної власності

Місце у структурно-логічній схемі дисциплін: вибіркова дисципліна, викладається на II році навчання.

Кількість кредитів: 3

Форма контролю: залік

2.1. «Міжнародні системи та глобальний розвиток»

Головним завданням дисципліни є підготовка фахівців, здатних виконувати висококваліфіковану аналітичну, організаційну, дослідницьку та викладацьку роботу в галузі міжнародних відносин та зовнішньополітичної діяльності.

У результаті вивчення дисципліни аспірант має засвоїти: основні теоретичні проблеми міжнародно-політичної науки, методи дослідження нею свого об'єкту;

особливості та основні напрями системного підходу до дослідження міжнародних відносин; закономірності та головні тенденції глобального розвитку; зміст сучасних наукових поглядів на характер глобального розвитку, основні тенденції та проблеми, які йому притаманні; на сучасне міжнародне становище та процеси, що відбуваються як на глобальному, так і на регіональному рівнях, в різних країнах та регіонах.

У результаті вивчення дисципліни аспірант має вміти: узагальнювати та систематизувати основні положення та висновки світової наукової думки про міжнародні відносини; застосовувати отримані знання для вирішення практичних завдань, пов'язаних із здійсненням зовнішньополітичного курсу України, зміцненням її міжнародного авторитету та позицій на світовій арені в рамках своєї професійної діяльності; оцінювати та прогнозувати конкретну ситуацію в міжнародних відносинах, світовій політиці з метою захисту державних інтересів та підвищення міжнародного авторитету України, активно відстоювати міжнародні позиції української держави; збирати, узагальнювати та аналізувати міжнародну інформацію і давати оцінку міжнародної обстановки, подіям у внутрішньополітичному житті зарубіжних країн та їх зовнішньополітичній діяльності; розглядати та досліджувати документи, формулюючи обґрунтовані пропозиції та рекомендації по їх реалізації; брати участь у підготовці виступів на міжнародних переговорах, нарадах, конференціях, в міжнародних організаціях; використовувати раціональні методи пошуку, відбору та використання інформації, здійснювати її перевірку та класифікувати джерела; орієнтуватися у літературі за фахом, проводити лекційну роботу; на практиці застосовувати знання і навички наукової організації праці у галузі міжнародних відносин, зовнішньої політики та дипломатії.

Місце у структурно-логічній схемі дисциплін: нормативна дисципліна, викладається на II році навчання.

Кількість кредитів: 6

Форма контролю: залік – 3 семестр, іспит – 4 семестр

2.2. Аналіз зовнішньої політики країн ЄС

У результаті вивчення курсу аспірант повинен: знати концептуальні основи дослідження сучасної методології політичного аналізу; мати системне уявлення про етапи політичного аналізу; уміти застосовувати сучасні знання у теоретичному й прикладному політичному аналізі; засвоїти знання політичної інформаційно-аналітичної діяльності, консультування, політичного прогнозування, експертно-аналітичного супроводження, прийняття і реалізації політичних рішень і програм

У результаті вивчення дисципліни аспірант має оволодіти здатністю застосовувати емпіричні методи та навички для перевірки гіпотез та дослідження відповідних явищ та процесів. Це означає також здатність ставити коректні питання, знання складання схем та проведення збирання та аналізу даних, включаючи уважний аналіз помилок та критичне оцінювання отриманих результатів; застосовувати механізми формування теоретико-методологічних засад політичної аналітики в державному управлінні та місцевому самоврядуванні.

Місце у структурно-логічній схемі дисциплін: нормативна дисципліна, викладається на II році навчання.

Кількість кредитів: 6

Форма контролю: іспит – 4 семестр

2.3. Україна в геополітиці

При вивченні курсу значна увага звертається на особливості формування та реалізації зовнішньої політики України та держав Європи в різні історичні епохи. В курсі розглядаються окремі сюжети дипломатичної історії, в тому числі хід та результати ряду двосторонніх переговорів, рішення міжнародних конгресів та конференцій, зміст найважливіших міждержавних договорів та угод. Разом із тим досягається усвідомлення масштабів відповідальності учасників міжнародних відносин за результатами їх діяльності, розуміння необхідності виняткової виваженості зовнішньополітичного курсу держави та способів його реалізації для функціонування європейської системи міжнародних відносин та світового порядку.

У результаті вивчення навчальної дисципліни аспіранти повинні знати: основний понятійно-категоріальний апарат із політичної історії сучасного світу; наукову періодизацію і характеристику основних етапів політичної історії країн Європи; особливості формування та розвитку зовнішньої політики європейських країн у конкретний історичний період; особливості прояву світових тенденцій розвитку міжнародної ситуації та її вплив на формування зовнішньої політики України та країн Європи, а також вплив зовнішньої політики європейських країн на розвиток системи міжнародних відносин.

У результаті вивчення дисципліни аспірант має вміти: володіти здатністю застосовувати емпіричні методи та навички для перевірки гіпотез та дослідження відповідних явищ та процесів, оперувати основними поняттями та категоріями, які характеризують політичний розвиток та особливості зовнішньої політики європейських країн; аналізувати практичну діяльність політичних партій, рухів та їх лідерів у

конкретних країнах у різні історичні періоди розвитку та їх вплив на формування зовнішньої політики; виокремлювати основні напрямки зовнішньої політики України та держав Європи у конкретний історичний період розвитку; аналізувати основні тенденції розвитку зовнішньополітичного курсу європейських країн у сучасному світі; опрацьовувати і використовувати довідкову інформацію і комунікативні засоби обробки спеціальної інформації задля оцінки політичної ситуації та зовнішньополітичного курсу в окремих країнах і регіонах Європи.

Місце у структурно-логічній схемі дисциплін: вибіркова дисципліна, викладається на II році навчання.

Кількість кредитів: 3

Форма контролю: залік

2.4. Регіональний розвиток і ТКС

Мета викладання дисципліни - проаналізувати теоретико-методологічні аспекти й особливості транскордонної взаємодії, вироблення практичних рекомендацій для органів влади щодо транскордонного співробітництва України. Завдання дисципліни: аналіз підходів до трактування «транскордонного співробітництва»; вивчення практики транскордонної взаємодії в Республіці Польща, Російській Федерації, Румунії, Угорщини, Словаччини, Білорусі, Молдови; дослідження особливостей транскордонного співробітництва зазначених країн з Україною; надання рекомендацій щодо удосконалення, оптимізації інформаційного забезпечення, регіональної взаємодії української держави та сусідніх країн. У результаті вивчення курсу студенти повинні знати: історію та перспективи розвитку транскордонного співробітництва; основні поняття і термінологію транскордонного співробітництва; методологію, сучасні тенденції транскордонного співробітництва; структуру та правила інформаційного забезпечення, доступу до блогів, чатів, сайтів тощо в Інтернет-мережі; джерела та методи пошуку інформації, основи системної методології та методи підготовки матеріалів регіональних досліджень; структуру, апаратне та програмне забезпечення, принципи роботи транскордонного співробітництва; уміти збирати та систематизувати інформацію; орієнтуватись у сучасних тенденціях практики транскордонної взаємодії в Республіці Польща, Російській Федерації, Румунії, Угорщини, Словаччини, Білорусі, Молдови.

Місце у структурно-логічній схемі дисциплін: вибіркова дисципліна, викладається на II році навчання.

Кількість кредитів: 3

Форма контролю: залік

2.5. Інформаційна політика та національна безпека ЄС

Вивчення дисципліни передбачає аналіз теорій інформаційної політики, міжнародної інформаційної безпеки, інструментів впливу в інформаційному просторі, методів боротьби в інформаційному просторі, світової практики ведення інформаційної політики та безпеки, практики здійснення інформаційної політики в політичних організаціях та державах, інформаційних війн у сучасному світі, інструментів протидії в інформаційному просторі, засобів інформаційного впливу на людину, інформаційних центрів в системі медіа, іміджмейкінгу як складової інформаційної кампанії та захисна промокампанія.

У результаті вивчення курсу студент повинен знати: зміст основних понять ідейно-політичного домінування на основі ІКТ; зміст концепцій та практичних програм інформаційних воєн; методологію спеціальних інформаційних операцій на глобальному, регіональному (європейському) та національному рівнях; практику досліджень інструментів спеціальних інформаційних операцій; зміст зовнішньої та внутрішньої політики України з погляду спеціальних інформаційних операцій; концептуальні основи національної безпеки України; основні підходи до визначення ключових понять (безпека, загроза, система безпеки, забезпечення національної безпеки); нормативно-правову базу, що регулює суспільні інформаційні безпекові відносини;

Вміти визначати вплив факторів зовнішньополітичного середовища на забезпечення національної безпеки в контексті зародження і переростання кризової ситуації у конфлікт; використовувати понятійно-категорійний апарат при аналізові інформаційної, політичної, економічної, воєнної, екологічної та інших функціональних сфер національної безпеки при виборі та реалізації концептуальних підходів щодо управління інформаційною безпекою; готувати рекомендації, пропозиції до проектів зовнішньо та внутрішньополітичних стратегій України, спрямованих на адекватну відповідь реальним та потенційним загрозам національній безпеці України; готувати рекомендації, пропозиції до проектів керівних документів у сфері забезпечення національної безпеки, спрямованих на адекватну відповідь загрозам національній безпеці України з урахуванням норм міжнародного права, її можливої участі в міжнародних структурах безпеки, у тому числі, в частині реакції на загрози, джерелами яких є кризові ситуації та міждержавні конфлікти; застосовувати методи державного управління в умовах реальних загроз національній безпеці внаслідок недотримання (невиконання) норм міжнародного права суб'єктами міжнародних відносин та у сфері попередження та врегулювання конфліктів; на основі моніторингу та аналізу діяльності органів влади пропонувати організаційно-правові засоби підвищення ефективності діяльності

управлінських структур, у тому числі сил забезпечення національної безпеки; організовувати управління інформаційною безпекою в усіх сферах життєдіяльності суспільства, виходячи із потенційних та реальних загроз та небезпек національній безпеці України, використовуючи методи теорії управління безпекою соціальних систем; проводити оцінювання характеру та рівня загроз національним інтересам України у зовнішньополітичній сфері; розробляти пропозиції щодо визначення стратегічних цілей і завдань розвитку території, галузі на основі результатів системного аналізу соціально-економічного стану розвитку держави, застосовуючи методики визначення певних показників; творчо застосовувати у практичній діяльності основи мирного урегулювання конфліктів та процедури переговорних процесів з урегулювання конфліктів.

Місце у структурно-логічній схемі дисциплін: вибіркова дисципліна, викладається на II році навчання.

Кількість кредитів: 3

Форма контролю: залік

2.6. Міжнародна безпека

Під час вивчення дисципліни студент вивчає сферу міжнародної безпеки, а також форми, методи та механізми її забезпечення. Студент отримує знання щодо сутності міжнародної безпеки, її рівнів, ключових принципів та історичних передумов формування; суб'єктів та об'єктів міжнародної безпеки; сутність та загрози національній економічній безпеці, а також її місце у системі державного управління економікою; структуру та механізм забезпечення економічної безпеки в банківсько-фінансовій та енергетичній сфері; загроз продовольчій безпеці та світового досвіду регулювання безпечності продуктів харчування; методи і механізми сучасної системи протидії загрозам в інформаційній сфері; інструменти та важелі протидії відмиванню «брудних грошей».

Після опанування науки «Міжнародна безпека» студенти набудуть компетентностей щодо функціонування системи міждержавних відносин у сфері забезпечення міжнародної безпеки в умовах загострення глобальних проблем людства, а саме: розуміння сутності міжнародної безпеки, її рівнів, ключових принципів, передумов формування; визначення зовнішніх викликів та загроз національній економічній безпеці, а також її місця у системі державного управління; оцінювання рівня засобів гарантування національної економічної безпеки в усіх її сферах: макроекономічній, зовнішньоекономічній, фінансовій, енергетичній та продовольчій; застосування ефективних інструментів, методів та механізмів у формуванні сучасної системи міжнародної безпеки, а також інструменти та важелі протидії відмиванню «брудних грошей» та новітніх загроз в інформаційній сфері;

впровадження отриманих знань у практичній діяльності, враховуючи тенденції та перспективи світогосподарського розвитку.

Місце у структурно-логічній схемі дисциплін: вибіркова дисципліна, викладається на II році навчання.

Кількість кредитів: 3

Форма контролю: залік

2.7. Міжнародний вимір стратегічних комунікацій

У результаті вивчення курсу аспірант повинен знати основні принципи та характерні риси наукових досліджень стратегічних комунікацій в міжнародних відносинах, відмінності між теоретичними школами й напрямками досліджень, обирати і застосовувати методи і методики дослідження, пояснювати отримані дані дослідження, орієнтуватись у сучасних тенденціях дослідження стратегічних комунікацій в міжнародних відносинах.

У результаті вивчення дисципліни аспірант має оволодіти здатністю концептуалізувати поняття, висвітлити основні проблеми його розуміння та дати загальний огляд практичних проблем, які постають у зв'язку із впровадженням стратегічних комунікацій, прийомами моделювання стратегічних комунікацій, проведення порівняльних досліджень міжнародних відносин, використання окремих методів дослідження міжнародних відносин та їх сукупності, застосовувати загальні моделі міжнародних відносин до конкретної досліджуваної ситуації, акцентувати увагу на суперечностях та схожостях між стратегічними комунікаціями та пропагандою, окреслювати проблемні моменти розуміння стратегічних комунікацій у європейських дослідженнях та труднощі їх використання в українській практиці для вироблення адекватної моделі протидії пропаганді.

Місце у структурно-логічній схемі дисциплін: вибіркова дисципліна, викладається на I році навчання.

Кількість кредитів: 3

Форма контролю: залік

3.1. Педагогічна практика

Мета навчальної дисципліни: Метою педагогічної практики аспірантів є оволодіння аспірантами сучасними методами, формами та засобами навчання, формування у них на базі одержаних у вищому навчальному закладі знань із базових психолого-педагогічних дисциплін, професійних навичок та вмінь для вирішення конкретних навчально-виховних задач в умовах реального педагогічного процесу, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності. В результаті

проходження педагогічної практики у аспірантів повинні бути сформовані конструктивні, організаторські, комунікативні й дослідницькі вміння викладача університету, необхідні для забезпечення провідних аспектів педагогічної діяльності: навчальної, методичної, виховної й дослідницької роботи

Попередні умови:

Аспірант має знати:

- основні поняття і категорії педагогіки та методики викладання у вищих навчальних закладах;
- навчально-методичні комплекси для студентів вищих навчальних закладів;
- сучасні підходи до формування у студентів професійної компетентності;
- інноваційні освітні технології навчання у вищих навчальних закладах;
- форми, види і способи контролю й оцінювання рівня сформованості професійних компетентностей;
- основні організаційні форми реалізації освітнього процесу у вищих навчальних закладах;
- основи планування освітнього процесу у вищому навчальному закладі;
- основні положення законодавства України в галузі вищої освіти, програмних документів, які стосуються навчання студентів та викладання у ВНЗ;
- завдання і функції науково-педагогічного працівника;
- вимоги до підготовки документального супроводу викладання у ВНЗ;
- основні принципи, методи, види навчання у ВНЗ.

Аспірант має вміти:

- визначати й аналізувати цілі, зміст, принципи, методи і прийоми навчання;
- аналізувати, обирати й ефективно використовувати навчально-методичні комплекси для студентів вищих навчальних закладів;
- контролювати й оцінювати рівень сформованості всіх складників професійної компетентності;
- планувати й реалізовувати різні форми організації освітнього процесу у вищому навчальному закладі;
- планувати (проектувати) вивчення навчальних дисциплін;
- відбирати, структурувати зміст навчального матеріалу для проведення різних видів навчальних занять;
- використовувати знання про індивідуально-вікові особливості молоді при проведенні занять;

- застосовувати інноваційні методи, прийоми та засоби навчання і виховання студентів;
- підвищувати професійні вміння, вивчати передовий педагогічний досвід.

Програма розглянута на засіданні кафедри міжнародних комунікацій та політичного аналізу СНУ ім. Лесі Українки, протокол № _____ від _____ 2020 року

Гарант, завідувач кафедри міжнародних комунікацій
та політичного аналізу _____ Шуляк А.М.

та затверджена вченою радою факультету міжнародних відносин СНУ ім. Лесі Українки,
протокол № _____ від _____ 2020 року

Голова вченої ради факультету _____ Федонюк С.В.